18/11/2021

Άγιος Λουκάς ο ιατρός: Μη κρίνετε, ίνα μη κριθήτε…

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

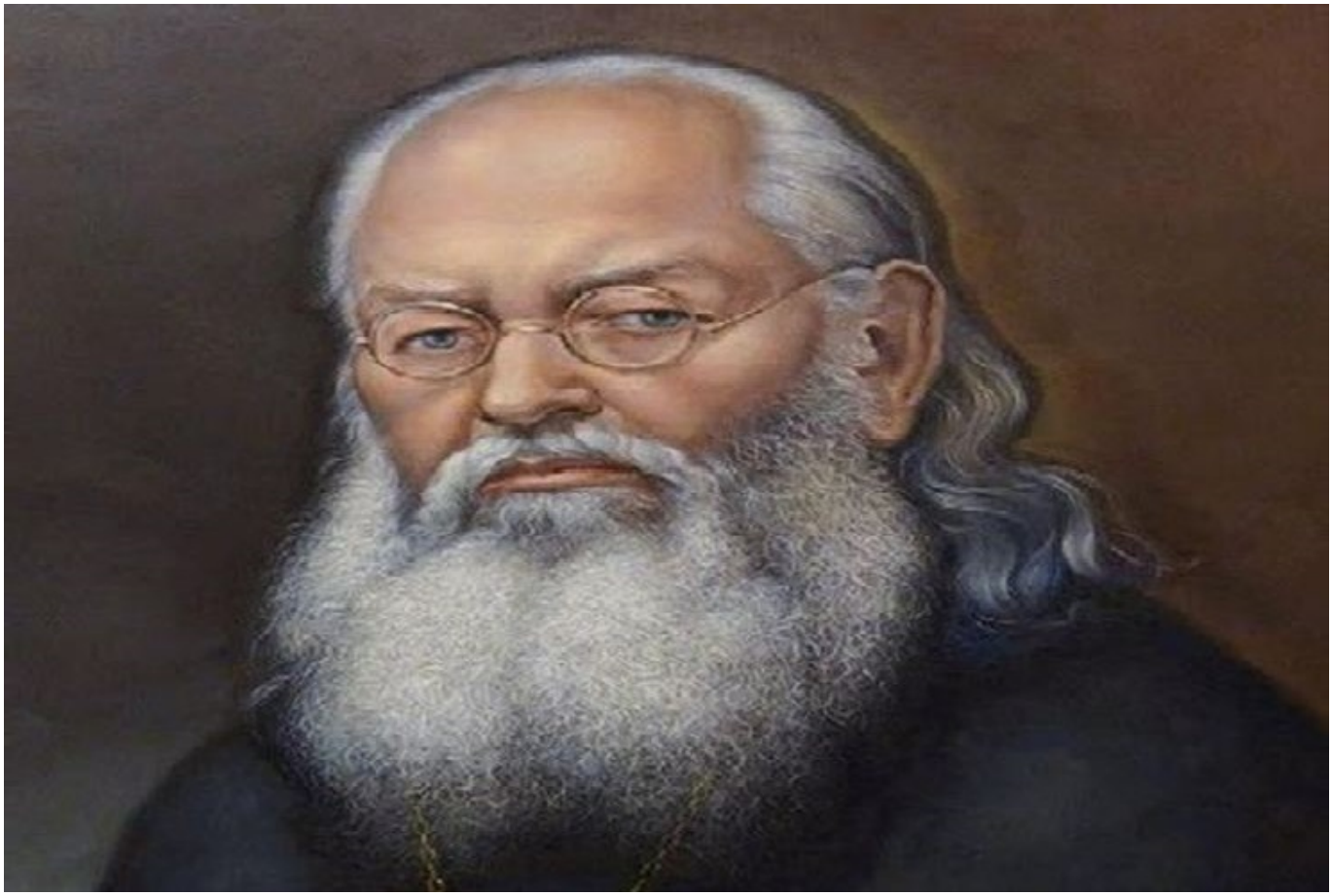

«Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; Ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; Ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε βλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.» (Μτ. 7, 1-5).

Μεγάλη καὶ φοβερὴ εἶναι αὐτὴ ἡ ἐντολὴ τοῦ Χριστοῦ. Ὅλοι μας, ἀρχίζοντας ἀπὸ μένα, συνεχῶς κρίνουμε καὶ κατακρίνουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ γι’ αὐτὸ θὰ δώσουμε λόγο στὴ Φοβερὰ Κρίση τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Θὰ μᾶς κρίνει Αὐτὸς διότι καὶ ἐμεῖς κρίνουμε τοὺς ἄλλους, ψάχνουμε νὰ βροῦμε στὸν πλησίον μας τὸ παραμικρὸ σφάλμα, ἐνῶ τὶς δικές μας ἁμαρτίες δὲν τὶς βλέπουμε καὶ οὔτε θέλουμε νὰ τὶς σκεφτόμαστε.

Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Παῦλος στὴν Πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολή του λέει τὸ ἑξῆς: «Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων• ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις• τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων, οἴδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ ἐστὶ κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. Λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ;» (Ρώμ. 2, 1-3).

Μεγάλη ἀλήθεια βρίσκεται σ’ αὐτὰ τὰ λόγια του ἀποστόλου Παύλου. Δὲν προσέχουμε τὰ δικά μας ἐλαττώματα καὶ τὶς ἁμαρτίες, ἐνῶ στοὺς ἄλλους βρίσκουμε πολλὰ σφάλματα. Ψάχνουμε νὰ τὰ βροῦμε καὶ ὅταν τὰ βρίσκουμε, πᾶμε καὶ τὰ διαλαλοῦμε σὲ ὅλον τὸν κόσμο. Ἔγινε πλέον κακὴ συνήθεια, μόλις μαθαίνουμε κάτι γιὰ τὸν πλησίον μας, νὰ πηγαίνουμε καὶ νὰ τὸ διαλαλοῦμε παντοῦ. Ἡ γλώσσα μας καίει καὶ σπεύδουμε νὰ ποῦμε στοὺς ἄλλους αὐτὸ ποὺ εἴδαμε καὶ ἀκούσαμε.

Ξεχνᾶμε ὅτι ἂν ἐμεῖς κρίνουμε τοὺς ἄλλους θὰ μᾶς κρίνει καὶ ἐμᾶς ὁ Θεός. Ξεχνᾶμε ὅτι δὲν ἔχουμε κανένα δικαίωμα νὰ κρίνουμε τὸν πλησίον, διότι αὐτὸ δὲν εἶναι δική μας ὑπόθεση ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι Ὑπέρτατος Κριτής, ὁ ὁποῖος μόνος γνωρίζει τὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ μπορεῖ νὰ ἀποδώσει δίκαια κρίση. Ἐμεῖς, ὅμως, κατακρίνουμε τὸν πλησίον καὶ πολλὲς φορὲς μὲ πολὺ βαριὰ λόγια. Δὲν σκεφτόμαστε ὅτι ὁ ἀδελφός μας μπορεῖ νὰ μετανόησε ἤδη καὶ νὰ τοῦ ἀφέθηκε ἡ ἁμαρτία του, ἐπειδὴ μετανόησε βαθιά.

«Ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τί κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν, καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.» (Ἀ’ Κόρ. 4, 5). Εμείς, ὅμως, πάντοτε βιαζόμαστε νὰ κρίνουμε τοὺς ἄλλους καὶ δὲν περιμένουμε τὴν κρίση τοῦ Χριστοῦ. Εἴμαστε κριτὲς τοῦ πλησίον καὶ ὄχι τοῦ ἑαυτοῦ μας.

Ἕνας σοφός τοῦ Ἰσραήλ, ὁ υἱὸς τοῦ Σειρὰχ εἶπε: «ἀκήκοας λόγον, συναποθανέτω σοι· θάρσει, οὐ μή σέ ῥήξει. (Σείρ. 19, 10). Πολὺ σπουδαία εἶναι αὐτὰ τὰ λόγια του. Ἐμεῖς ξεχνᾶμε ποτὲ τὰ σφάλματα τοῦ ἀδελφοῦ μας; Πεθαίνει μαζί μας ὁ κακὸς λόγος; Ὄχι, ποτέ. Ἐμεῖς τὸν διαδίδουμε καὶ μ’ αὐτὸν τὸν τρόπο γινόμαστε σὰν τὶς μύγες οἱ ὁποίες κυκλοφοροῦν παντοῦ καὶ παντοῦ μεταδίδουν τὴν μόλυνση. Πρέπει νὰ εἴμαστε ὄχι σὰν τὶς μύγες ἀλλὰ σὰν τὶς μέλισσες οἱ ὁποῖες πετᾶνε ἀπὸ τὸ ἕνα λουλούδι στὸ ἄλλο μαζεύοντας τὸ μέλι. Καὶ ἐμεῖς πρέπει νὰ μαζεύουμε τὸ μέλι δίνοντας σημασία μόνο στὸ καλὸ ποὺ ὑπάρχει στὸν ἀδελφό μας.

Γι’ αὐτοὺς ποὺ κακολογοῦν καὶ κατακρίνουν τὸν ἀδελφό τους ὁ ψαλμωδὸς καὶ προφήτης Δαβὶδ εἶπε: «τάφος ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν» (Ψάλ. 5, 10). Ἀνοῖξτε

ἕναν τάφο καὶ θὰ δεῖτε τί ἀκαθαρσίες ὑπάρχουν μέσα του καὶ τί δυσοσμία. Ἡ ἴδια δυσοσμία, πνευματικὴ δυσοσμία, βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα μας ὅταν κατακρίνουμε τὸν πλησίον. Στὸν ἴδιο ψαλμὸ ποὺ διαβάζεται στὴν πρώτη Ὥρα ὁ προφήτης λέει: «ἀπολεῖς πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος» (Ψάλ. 5, 7). Ἐμεῖς, ὅμως, διώχνουμε αὐτοὺς ποὺ κακολογοῦν μπροστά μας τὸν πλησίον; Ὄχι, δὲν τοὺς διώχνουμε, ἂν καὶ ἔπρεπε νὰ τὸ κάνουμε.

Αὐτὸ ποὺ πρέπει ἐμεῖς νὰ κάνουμε εἶναι νὰ δαμάσουμε τὴ γλώσσα μας. Ὅλοι εἴμαστε ἔνοχοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ὅλοι ἔχουμε πολλὲς ἁμαρτίες. Τὶς δικές μας ἁμαρτίες πρέπει νὰ προσέχουμε καὶ ὄχι τοῦ πλησίον μας. Εἶπε ὁ ψαλμωδός: «οὐ δικαιωθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν» (Ψάλ. 142, 3). Κανεὶς δὲν εἶναι δίκαιος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅλοι εἴμαστε ἔνοχοι. Αὐτοὶ ποὺ κατακρίνουν τοὺς ἄλλους, πολλὲς φορές, γίνονται καὶ συκοφάντες ἐπειδὴ τοὺς κατηγοροῦν γιὰ κάτι ἀβάσιμο.

Χτὲς γιορτάσαμε τὴ μνήμη ἑνὸς πολὺ μεγάλου ἁγίου, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. Ἐκεῖνος γιὰ νὰ διδάξει αὐτούς, ποὺ τοὺς ἄρεσε νὰ κατακρίνουν τοὺς ἄλλους, διηγήθηκε μία φορά τὴν ἑξῆς ἱστορία. Σὲ μία πολὺ μεγάλη πόλη, στὴν Τύρο, ζοῦσε κάποτε ἕνας μοναχός, ζοῦσε ἐκεῖ καὶ μία πόρνη ὀνόματι Πορφυρία. Μία μέρα ὅταν ὁ μοναχὸς αὐτὸς περπατοῦσε στὸ δρόμο τὸν πλησίασε ἡ Πορφυρία καὶ τοῦ εἶπε: «Πάτερ ἅγιε, σῶσε μὲ, ὅπως καὶ ὁ Χριστὸς ἔσωσε κάποτε μία πόρνη». Ὁ ἅγιος ἐκεῖνος μοναχὸς τὴν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν πῆγε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη. Τὴν ὁδήγησε σ’ ἕνα γυναικεῖο μοναστήρι γιὰ νὰ καθαρθεῖ ἐκεῖ ἡ ψυχή της μὲ τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας. Στὸ δρόμο βρῆκαν ἕνα μωρὸ ποὺ οἱ γονεῖς του τὸ εἶχαν ἀφήσει καὶ ἡ Πορφυρία τὸ πῆρε γιὰ νὰ τὸ μεγαλώσει.

Ὅταν αὐτὸ ἔγινε γνωστὸ μερικοὶ ἄνθρωποι ποὺ τοὺς ἄρεσε πολὺ νὰ κατακρίνουν τὸν πλησίον τους ἄρχισαν νὰ κακολογοῦν τὴν Πορφυρία, λέγοντάς της: «Μπράβο, Πορφυρία, ὡραῖο παιδάκι κάνατε μὲ τὸν μοναχό». Καὶ τὸν μοναχὸ τὸν περιφρονοῦσαν καὶ τὸν κακολογοῦσαν. Ὁ μοναχὸς, ὅμως, προσευχόταν ἀδιαλείπτως καὶ γιὰ τὴν Πορφυρία καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό του. Ἦρθε ἡ ὥρα του νὰ πάει σὲ ἄλλο κόσμο καὶ ὅταν βρισκόταν στὴν ἐπιθανάτια κλίνη παρακάλεσε νὰ τοῦ φέρουν ἕνα θυμιατὸ μὲ ἀναμμένα κάρβουνα. Πῆρε τὰ κάρβουνα καὶ τὰ ἔβαλε πάνω στὸ στῆθος του. Ἡ φωτιὰ δὲν ἄγγιξε οὔτε τὸ σῶμα του ἀλλὰ οὔτε ἀκόμα καὶ τὰ ροῦχα. Τότε εἶπε ὁ μοναχός: «Νὰ ξέρετε ἐσεῖς ποὺ κατακρίνατε τὴν Πορφυρία καὶ ἐμένα ὅτι εἶμαι ἀθῶος. Ἡ σαρκικὴ ἁμαρτία δὲν μὲ ἔχει ἀγγίξει ὅπως δὲν μὲ ἄγγιξε τώρα ἡ φωτιὰ αὐτή».

Δὲν ἀρκεῖ αὐτὸ τὸ παράδειγμα σ’ ἐκείνους ποὺ τοὺς ἀρέσει νὰ κατακρίνουν τοὺς ἄλλους. Δὲ σταματᾶνε τὶς κακολογίες τους. Ἀλλοίμονό τους, ὅπως κρίνουν αὐτοὶ τὸν πλησίον τους, ἔτσι θὰ κριθοῦν ἀπὸ τὸν Θεό. Ὁ δικός μας μεγάλος ἅγιος, ὁ ἅγιος Δημήτριος μητροπολίτης Ροστόβ, λέει τὸ ἑξῆς, ὅταν ἀναφέρεται στὴν

κατάκριση: «Μὴν κοιτᾶς τὶς ἁμαρτίες τῶν ἄλλων ἀλλὰ πρόσεχε τὴ δική σου κακία. Διότι δὲν θὰ δώσεις λόγο γιὰ τοὺς ἄλλους ἀλλὰ μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό σου. Δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ προσέχεις τοὺς ἄλλους, πῶς ζεῖ ὁ καθένας καὶ ποιὲς ἁμαρτίες κάνει. Ἐσὺ πρόσεχε τὸν ἑαυτό σου. Εὐαρεστεῖς τὸν Θεό; Μοιάζει ἡ ζωή σου μὲ τὴν ζωὴ τῶν ἁγίων; Ἀκολουθεῖς καὶ ἐσὺ τὴν ὁδὸ ποὺ ἀκολούθησαν αὐτοὶ στὴ ζωή τους; Εἶναι εὐχάριστο μπροστὰ στὸ Θεὸ τὸ ἔργο σου; Ὁ ἄνθρωπος ποὺ κατακρίνει τοὺς ἄλλους μοιάζει μὲ ἕναν πονηρὸ καθρέφτη, ὁ ὁποῖος ἐνῶ ἀντανακλᾶ τοὺς ἄλλους, τὸν ἑαυτό του δὲν τὸν βλέπει. Μοιάζει, ἐπίσης, καὶ μὲ ἕνα ἀκάθαρτο λουτρὸ, τὸ ὁποῖο τοὺς ἄλλους τοὺς πλένει, ἐνῶ τὸ ἴδιο μένει ἄπλυτο.

Τὸ ἴδιο καὶ αὐτὸς ποὺ κρίνει τοὺς ἄλλους. Βλέπει τί τρώει, τί πίνει καὶ ποιὲς ἁμαρτίες κάνει ὁ καθένας, τὸν ἑαυτὸ του ὅμως δὲν τὸν βλέπει. Στὸν πλησίον του βλέπει ἀκόμα καὶ τὴν παραμικρὴ ἁμαρτία. Ἡ δική του ὅμως ἡ ἁμαρτία, ὅσο μεγάλη καὶ νὰ εἶναι, γι’ αὐτὸν εἶναι σὰν νὰ μὴν ὑπάρχει. Θέλει νὰ μὴν ξέρει κανεὶς τὴν ἁμαρτία του καὶ νὰ μὴν λέει τίποτα γι’ αὐτή. Ἐνῶ ὁ ἴδιος τοὺς ἄλλους τοὺς συκοφαντεῖ, τοὺς κρίνει καὶ τοὺς κατακρίνει».

Δὲν εἶναι δική μας ἡ εἰκόνα ποὺ δίνει ὁ ἅγιος Δημήτριος; Ἀσφαλῶς γιὰ μᾶς μιλάει ἐδῶ ὁ ἅγιος καὶ ἰδιαίτερα γι’ αὐτοὺς ποὺ ἡ κατάκριση καὶ ἡ συκοφαντία ἔγινε πλέον ἡ ζωή τους καὶ ποὺ βρίσκονται πολὺ μακριὰ ἀπ’ αὐτὸ ποὺ λέει ὁ Ἰησοῦς. Εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ θέλουν νὰ βγάλουν τὸ σκουπιδάκι ἀπὸ τὸ μάτι τοῦ ἀδελφοῦ τους, ἐνῶ οἱ ἴδιοι ἔχουν στὸ δικό τους τὸ μάτι ὁλόκληρο δοκάρι. Νὰ μὴν τοὺς μοιάζουμε. Νὰ προσέχουμε τὸν ἑαυτό μας καὶ νὰ ζητᾶμε τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ σ’ αὐτὸ τὸν δύσκολο ἀγώνα κατὰ τοῦ πάθους τῆς κατακρίσεως. Νὰ μὴν κρίνουμε γιὰ νὰ μὴν κριθοῦμε καὶ ἐμεῖς ἀπὸ τὸν Ἕναν Μοναδικὸ καὶ Αἰώνιο Κριτή, τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, τοῦ Ὁποίου ἡ τιμὴ καὶ τὸ κράτος μετὰ τοῦ Ἀνάρχου Αὐτοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοποιοῦ Πνεύματος. Ἀμήν.

Άγιος Λουκάς ο Ιατρός